

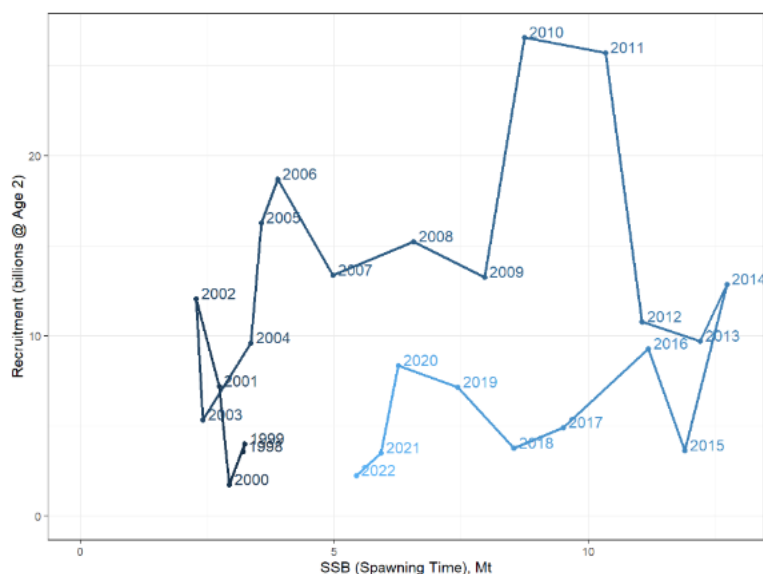
Nærings- og fiskeridepartementet

Makrellrådet for 2026 – forvaltningens handlingsrom

ICES anbefaler i henhold til MSY tilnærmingen en totalfangst av makrell på inntil 174 357 tonn i 2026, som er ned 70% i forhold til rådet for 2025 (576 958 tonn). Det er i alles interesse å gjenoppbygge makrellbestanden, men det er samtidig viktig at ikke næringen og markedet ødelegges i gjenoppbyggingsprosessen. Fiskebåt mener at det er et vitenskapelig grunnlag for å fravike ICES kvoterådet. I det følgende gjennomgås noen realiteter og synspunkter.

Argumenter for å se på alternative tilnærminger i kvotefastsettelsen

- Det er ingen dramatisk nedgang i gytebestanden (SSB). Den estimerte gytebestanden faller med 13% fra 2024 til 2025 i den nye bestandsmodellen
- Gytebestanden har en bunn i 2025 eller 2026, avhengig av kvotestørrelsen for 2026 (en liten del av 2026 kvoten fiskes før gyting)
- Fordi gytebestanden i 2025 er estimert til å være under B_{lim} har ICES valgt et pessimistisk syn på rekrutteringen for 2026 og 2027 og valgt årene 2017-2025 som referanseperiode. Dette valget avviker fra det som ble godkjent av ACOM etter metoderevisjonen (table 1.8, WKBMACNSSH; metoderevisjonsrapporten). Se avsnitt lenger ned for videre diskusjon av dette subjektive valget
- Selv med et pessimistisk syn på rekrutteringen, så må kvoten over 600 tusen tonn i 2026 for at gytebestanden ikke skal vokse fra 2026 til 2027
- Rådet viser at det er et stort handlingsrom for forvalterne når kvoten for 2026 skal fastsettes: Gitt ICES sine mest pessimistiske antagelser vil en kvote på 174 tusen tonn gi $SSB_{2027} = 3,01$ millioner tonn, en kvote på 299 tusen tonn gir $SSB_{2027} = 2,96$ millioner tonn, og en kvote så høy som 604 tusen tonn vil gi en nærmest flat utvikling og $SSB_{2027} = 2,71$ millioner tonn. Relativt store endringer i kvoten gir små utslag i gytebestanden
- B_{lim} ble oppjustert ved metoderevisjonen pga endrede retningslinjer. Metoden for å beregne B_{lim} ble endret fra $B_{lim} = B_{loss}$ (laveste observerte gytebestand) til $B_{lim} =$ gjennomsnittsverdien av SSB i tre laveste observerte år som har gitt over middels rekruttering. Tidligere metodikk (B_{loss}) ville med den nye modell gitt $B_{lim} = 2,29$ millioner tonn og $MSY B_{trigger} = 3,07$ millioner tonn. Nåværende gytebestand på 2,74 millioner tonn ville da vært over B_{lim} . B_{lim} ble ved siste metoderevisjon satt lik 3,07 millioner tonn (figur 1).

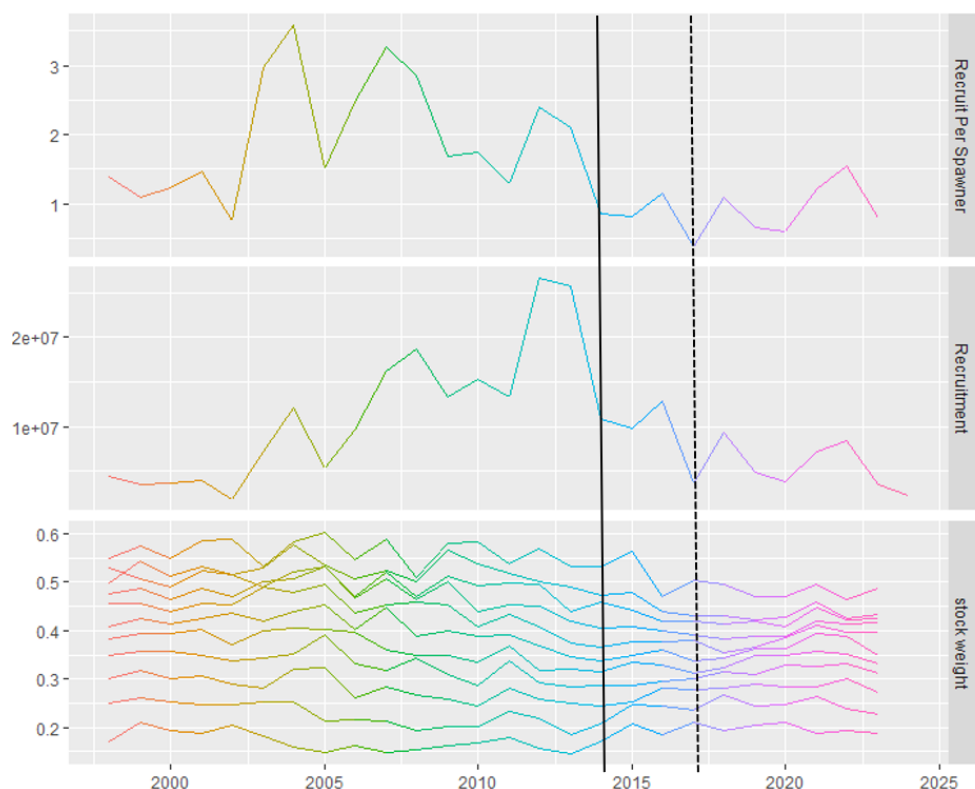
Figur 1. Blim er bestemt ut fra gjennomsnittet av SSB i punktene merket 2002, 2004 og 2005. Tidligere metodikk ville gitt SSB i punktet merket med 2002 som Blim. (WKBMACNSSH 2025)

Valg av referanseperiode for rekruttering til bruk i framskrivingene.

Under metoderevisjonen i vinter ble referanseperioden for bruk i framskrivingene diskutert og bestemt til å være årene etter 2014. Denne perioden ble valgt siden alle disse årene viser et lavt antall rekrutter per gytebestandsenhet (øverste plot i figur 2), mao. en periode med lav produktivitet i makrellbestanden. Denne referanseperioden ble godkjent av ACOM da de godkjente metoderevisjonens resultater (table 1.8 WKBMACNSSH).

Dette var også utgangspunktet til arbeidsgruppen (WGWISE) da de produserte rådet. I tiden mellom WGWISE og møtet i rådsgruppen (ADGWIDE) kom forslaget (av ukjent opprinnelse) om å endre referanseperioden til 2017-2025, begrunnet med at 2014-2016 viser høyere rekruttering enn senere år. Dette er et subjektivt valg som reduserte rådet fra 307 tusen tonn til 174 tusen tonn. Endringen ble diskutert i ADGWIDE, der det var delte meninger, men det ble konsensus om å gå for det mest pessimistiske synet. Argumentet som vant frem, var at dette er støttet av ACOM sine retningslinjer. Retningslinjene er åpne for tolkninger og henviser til sensitive antagelser som f.eks rekruttering, men i et referat fra ACOM sin diskusjon på temaet (mars, 2025) fremgår det at det skal tas utgangspunkt i det laveste plausible produktivitetsscenarioet. Her åpnes det igjen for tolkning, skal man se på relative eller absolutte verdier? Metoderevisjonen la vekt på relative verdier.

Poenget er at det ICES henviser til som «best available science» er befengt med tolkninger og subjektive antagelser. Fiskebåt mener at dette øker handlingsrommet til forvalterne.

Figur 2. Makrell i det nordøstlige Atlanterhavet. Rekruttering per gyteenhet, rekruttering og vekt per alder som tidsserier, samt definisjonen av starten på perioden med lav produktivitet fastsatt ved metoderevisjonen i 2025 (fra og med 2014, markert med heltrukken vertikal linje) og et alternativt, mer pessimistisk scenario (fra og med 2017, markert med stiplet vertikal linje). (WGWiDE, 2025)

Alternative kvotenivå

Det er et stort intervall av fangststoppjoner som vil gi en vekst i bestanden, fra 174 til 604 tusen tonn i ICES sitt råd. Fiskebåt velger også å vise til arbeidsgruppen sitt opprinnelige fangststoppjonstabell (tabell 8.8.3.2) som viser at det er rom for flere tilnærminger enn kvoterådet til ICES. Fiskebåt vil foreslå at man tar utgangspunkt i arbeidsgruppen sin fangststoppjonstabell og velger det første alternativet som tilsier en kvote ikke lavere enn 306 702 tonn. Et slikt nivå vil dempe nedgangen i kvoten, samtidig sikre bærekraftig forvaltning og en vekst i bestanden frem mot 2027. Fiskebåt vil i denne sammenheng også peke på at en kvote inntil 600 tusen tonn vil gi en økning i bestanden frem mot 2027. Fiskebåt sitt forslag er dermed konservativt.

Table 8.8.3.2. NE Atlantic Mackerel. 2026 Catch option table from the stochastic forecast conducted using the benchmark assumptions. (WGWiDE, 2025)

Options	Total Catch 2026	Fage4.8	SSB ₂₀₂₆	SSB ₂₀₂₇	% change SSB	% change Catch	% change Advice	p(SSB ₂₀₂₇ <B _{lim}).
ICES advice basis								
F2026 = Fmsy * SSB2025/ MSYBtrigger	306702	0.127	2926263	3387078	15.75	-59.38	-46.84	0.35
Other scenarios								
F2026 = Fmsy	447783	0.191	2900956	3265994	12.58	-40.7	-22.39	0.40
F2026 = 0	0	0	2976046	3654370	22.79	-100	-100	0.23
F2026 = F2025	648386	0.29	2863015	3100950	8.31	-14.14	12.38	0.48

Catch2026 = Catch2025	755143	0.343	2843256	3016139	6.08	0	30.88	0.53
Catch2026 = Catch2025 +25%	943928	0.449	2804064	2865979	2.21	25	63.6	0.60
Catch2026 = Catch2025 -20%	604115	0.265	2872659	3138025	9.24	-20	4.71	0.46
SSB(2027) = Blim	676623	0.304	2855315	3066181	7.39	-10.4	17.27	0.50
SSB(2027) = Bpa	-	-	-	-	-	-	-	-
p(SSB2027<Blim) = 5%	-	-	-	-	-	-	-	-

Fiskebåt viser at det kraftige kvotekuttet er forårsaket av endrede spilleregler fra ICES og ikke endringer i bestanden og anmoder om å ta utgangspunkt i arbeidsgruppen sitt opprinnelige råd og fastsette en kvote ikke lavere enn 306 702 tonn. Det vil dempe nedgangen i kvoten og samtidig sikre en vekst i bestanden frem mot 2027.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Christian Halstensen
Styreleder

Audun Maråk
Administrerende direktør

Kopi: Utenriksdepartementet, Havforskningsinstituttet, Norges Fiskarlag og LO

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.